

Muzeum Regionalne
w Środzie Śląskiej

Średzkie Zeszyty Naukowe

TOM 2/ 2017

P. Jarysz

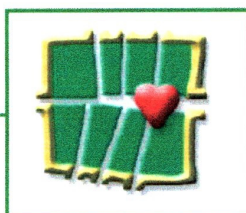
**SPRAWOZDANIE Z PRZEPROWADZENIA NADZORU
I RATOWNICZYCH BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH
ZWIĄZANYCH Z INWESTYCJĄ PN.
„ROZBUDOWA SIECI WODOCIĄGOWEJ DLA POTRZEB
BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA DZ. NR 501 I 500/4
W MIEJSCOWOŚCI WĘGRY, GM. ŻÓRAWINA”.**

(Dec. Nr. 2016/2016 z dnia 13.09.2016 r.)

sprawozdanie ma charakter ostateczny

Środa Śląska 2017

© Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej

SPIS TREŚCI

	str. :
I. Wstęp	
II. Badania Archeologiczne.....	1
III. Zakończenie	2
Spis Fotografii	
Literatura.....	
Dziennik Badań.....	
Ryciny.....	
Fotografie.....	

I. Wstęp.

W listopadzie 2016 r. autor sprawozdania z ramienia Muzeum Regionalnego w Środzie Śląskiej, pl. Wolności 3, 55-300 Środa Śląska, przeprowadził nadzór i ratownicze badania archeologiczne na obszarze objętym inwestycją pn.: *Rozbudowa sieci wodociągowej dla potrzeb budynków mieszkalnych na dz. nr 501 i 500/4 w miejscowości Węgry, gm. Żórawina.*

Prace archeologiczne przeprowadzono w oparciu o decyzję Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (**nr 2016/2016** z dnia 13.09.2016 r.), na wniosek Państwa Małgorzaty i Sylwestra Bronowickich, zam. Węgry, ul. Osiedlowa 4, 55-020 Żórawina.

Teren objęty inwestycją leży w południowej części Równiny Kąckiej, wchodzącej w skład makroregionu Równina Wrocławska (ryc. 1). Pokrywą glebową w rejonie badań stanowią czarne ziemie (Antoszek i in. 1997; Borkowski i in. 1997; Kondracki 1981, s. 306-307).

II. Badania Archeologiczne.

Wykopy ziemne związane z inwestycją nie naruszyły obrysu żadnego ze stanowisk archeologicznych, wzmiankowanych w materiałach archiwalnych Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu na obszarze 83-28 AZP.

Konieczność prowadzenia prac archeologicznych wynikała z faktu, iż przedmiotowa inwestycja znajdowała się w sąsiedztwie stanowiska archeologicznego nr: 6/97/83-28 AZP – osada, neolit; osada, kultura łużycka; osada, kultura przeworska. Ponadto została ona zlokalizowana na obszarze miejscowości o metryce późnośredniowiecznej i nowożytnej (ryc. 2). Najstarsza wzmianka dotycząca miejscowości pochodzi z 1309 r. W tym czasie wieś znajdowała się w rękach Gisyllhera Kolneri, sędziego dworu wrocławskiego.

Nadzorem i ratowniczymi badaniami archeologicznymi objęto dwa wykopy ziemne związane z rozbudową sieci wodociągowej dla potrzeb budynków mieszkalnych na dz. 501 i 500/4 (ryc. 3).

Pierwszy, punktowy (I/2016) był związany z przeprowadzeniem budowanej nitki wodociągu pod drogą powiatową. Został on usytuowany w pasie drogi powiatowej, gdzie nastąpiło włączenie budowanej nitki do istniejącej sieci. Wykop miał w przybliżeniu kształt prostokąta i wymiary (dł. x szer. x gł.) 2,5 x 1,2 x 1,6 m (ryc. 3, fot 1). W jego obrębie rejestrowano zaburzony układ nawarstwień.

Drugi, liniowy (II/2016) miał postać rowu, który biegł lekko po łuku i wymiary (dł. x szer. x gł.) 136 x 0,4 – 0,7 x 1,4 m (ryc. 3, fot. 2-7). W jego obrębie rejestrowano zróżnicowany układ nawarstwień, stąd też wykop został podzielony na dwa odcinki oznaczone jako A i B (ryc. 3).

W obrębie odcinka A (ryc. 3; fot. 2-4) zarejestrowano układ nawarstwień taki jak w profilu SE nr P1 (ryc. 4; fot. 8): 1 - szaro-czarna próchnica z gruzem i żółtym piaskiem; 2 - czarna próchnica; 3 - szara próchnica z żółtą gliną; 4 – żółto-szara glina.

W obrębie odcinka B (ryc. 3; fot. 5-7) zarejestrowano układ nawarstwień taki jak w profilu SE nr P2 (ryc. 5; fot. 9): 1 – gruz ceglany z żółtym piaskiem i szarą próchnicą w stropie; 2 - czarna próchnica; 3 - szara próchnica z żółtą gliną; 4 – żółto-szara glina.

III. Zakończenie.

Na obszarze objętym inwestycją nie zarejestrowano obecności obiektów ani nawarstwień o charakterze archeologicznym. Wynik negatywny przyniosło również poszukiwanie materiału zabytkowego w obrębie wykopów związanych z inwestycją.

W analizowanych profilach nr P1-P2 natrafiono głównie na nawarstwienia o charakterze naturalnym w postaci - humusu uprawowego, podglebia oraz calca (profil P1 – warstwy 2-4, (ryc. 4; fot. 8); profil P2 – warstwa 2-4, (ryc. 5; fot. 9). Oprócz wymienionych nawarstwień w obu profilach uchwycono warstwy tworzące nawierzchnię drogi gruntowej (profil P1 – warstwa 1, (ryc. 4; fot. 8); profil P2 – warstwa 1, (ryc. 5; fot. 9).

P. J.

Spis Fotografii

- Fot. 1** Węgry, gm. Żórawina, rozbudowa sieci wodociągowej. Widok na wykop punktowy I/2016, ujęcie z SE.
- Fot. 2-4** Węgry, gm. Żórawina, rozbudowa sieci wodociągowej, wykop II/2016, odcinek A. Widoki ogólne na wykop, ujęcia z NW, N i NE.
- Fot. 5-7** Węgry, gm. Żórawina, rozbudowa sieci wodociągowej, wykop II/2016, odcinek B. Widoki ogólne na wykop, ujęcia z SW, SE i S,
- Fot. 8** Węgry, gm. Żórawina, rozbudowa sieci wodociągowej. Widok na układ nawarstwień zarejestrowany w profilu SE nr P1, ujęcie z NW.
- Fot. 9** Węgry, gm. Żórawina, rozbudowa sieć wodociągowej. Widok na układ nawarstwień zarejestrowany w profilu SE nr P2, ujęcie z NW.

Literatura

- Antoszek R., Pawlak J., Pawlak W., Wojniak R., Wers R., Wysocki G
1997 Mapa 25-26 – Podział fizycznogeograficzny, [w:] Atlas Śląska
Dolnego i Opolskiego, Wrocław.
- Borkowski J., Pawlak J., Wojniak R.
1997 Mapa 28-29 – Działy, rzędy, typy i podtypy gleb, [w:] Atlas Śląska
Dolnego i Opolskiego, Wrocław.
- Kondracki J.
1981 Geografia fizyczna Polski, Warszawa.

Dziennik Badań

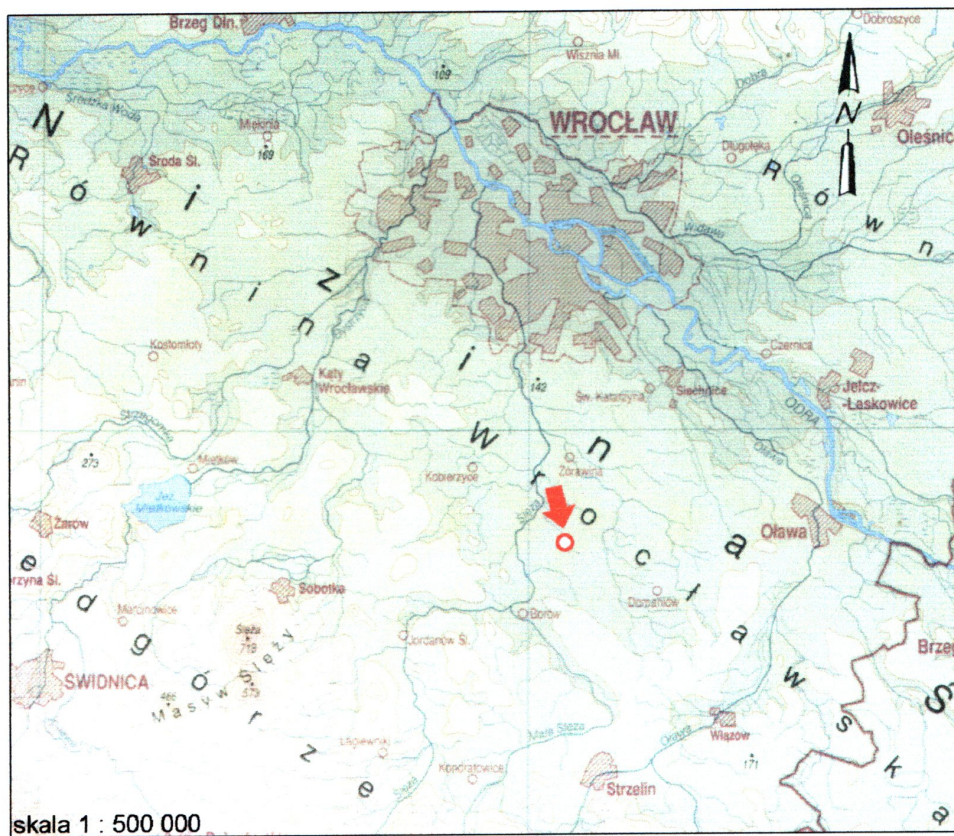
Dotyczy inwestycji pn.: Rozbudowa sieci wodociągowej dla potrzeb budynków mieszkalnych na dz. nr 501 i 500/4 w miejscowości Węgry, gm. Żórawina.

25.11.2016 r.

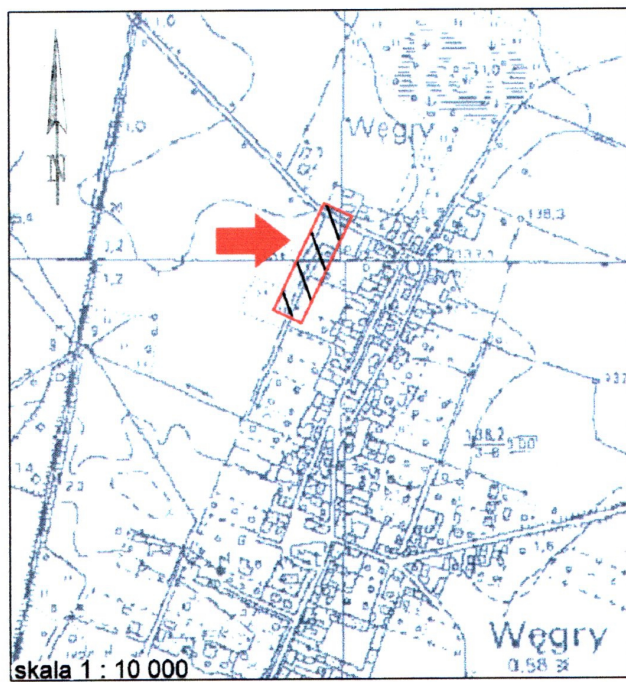
Prace archeologiczne prowadzono w wykopie punktowym pod sieć wodociągową oznaczonym jako I/2016.

28-29.11.2016 r.

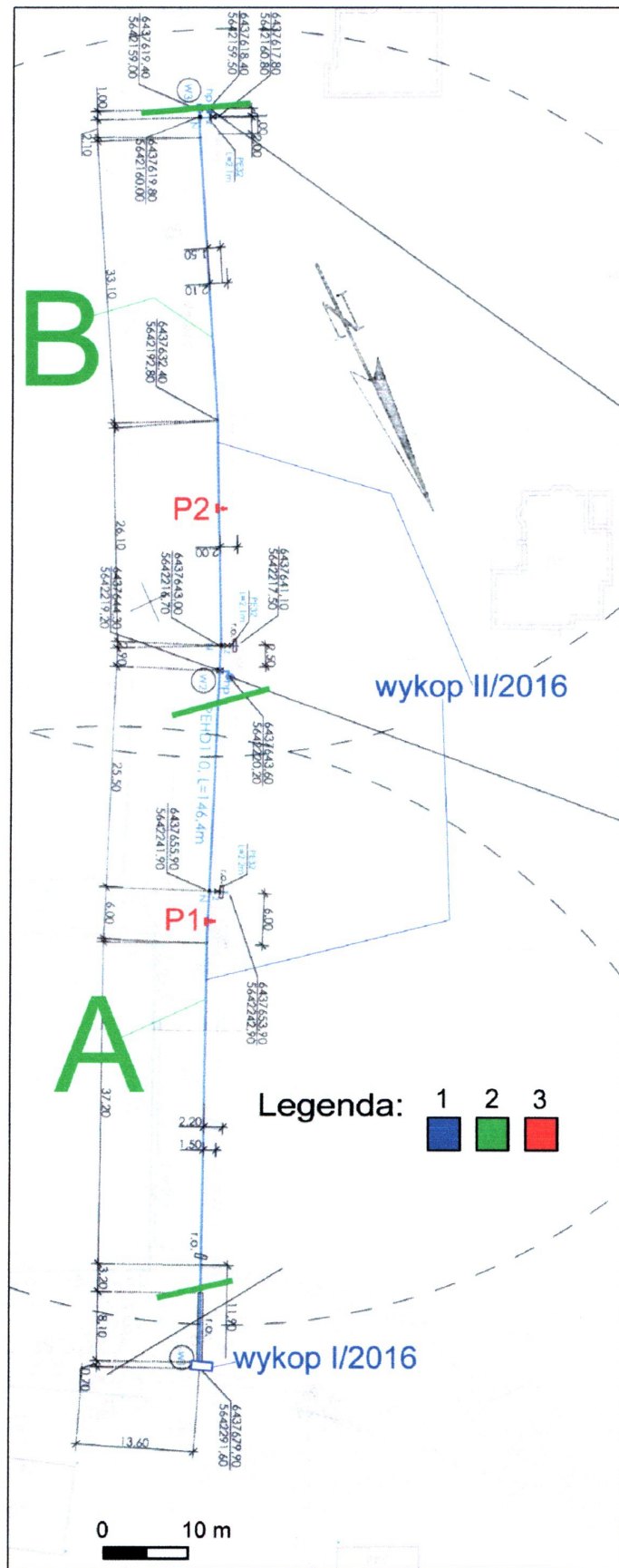
Prace archeologiczne prowadzono w wykopie pod sieć wodociągową oznaczonym jako II/2016 odcinki A i B. Zakończenie prac archeologicznych na obszarze objętym inwestycją.

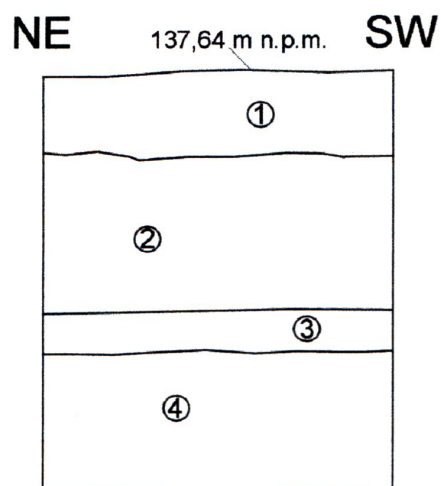
Ryc. 1. Wycinek mapy hipsometrycznej Śląsk Dolny i Opolski z przybliżoną lokalizacją miejsca badań.

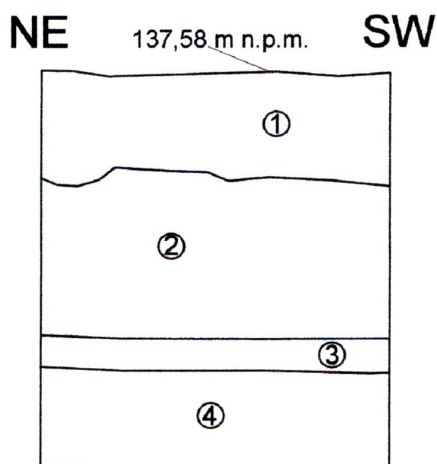
Ryc. 2. Węgry, gm. Żarówina, rozbudowa sieci wodociągowej. Wycinek mapy topograficznej z przybliżoną lokalizacją obszaru objętego badaniami archeologicznymi.

Ryc. 3. Węgry, gm. Żórawina, rozbudowa sieci wodociągowej, projekt zagospodarowania terenu. Legenda: 1 - lokalizacja wykopów I-II/2016; 2 - podział wykopu II/2016 na odcinki A i B; 3 - lokalizacja profili nr P1-P2.

Ryc. 4. Węgry, gm. Żórawina, rozbudowa sieci wodociągowej. Widok na układ nawarstwień zarejestrowany w profilu SE nr P1: 1 - szaro-czarna próchnica z gruzem i żółtym piaskiem; 2 - czarna próchnica; 3 - szara próchnica z żółtą gliną; 4 - żółto-szara glina.

Ryc. 5. Węgry, gm. Żórawina, rozbudowa sieci wodociągowej. Widok na układ nawarstwień zarejestrowany w profilu SE nr P2: 1 - gruz ceglany z żółtym piaskiem i szarą próchnicą w stropie; 2 - czarna próchnica; 3 - szara próchnica z żółtą gliną; 4 - żółto-szara glina.

1

2

3

4

5

6

7

8

9